

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 8Csp/102/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317207496
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Karaffa
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2019:2317207496.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Galante v konaní pred sudcom JUDr. Máriom Karaffom v právnej veci žalobcu: V. Z., O.. XX.X.XXXX, V. Š., F. XXXX/X, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom 824 96 Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpení: advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., IČO: 47 233 516, so sídlom Bratislava, Kubániho 16, o určenie neplatnosti zmluvy a iné

rozhodol:

I. Súd určuje, že spotrebiteľská zmluva č. XXXXXXXXXXXX uzavretá dňa 15.5.2013 medzi žalobcom a žalovaným je neplatná.

II. Žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodného obohatenie vo výške 1294,68 Euro, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 500 Euro, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalobca má voči žalovanému právo na náhradu trov konania vo výške 100%, ktoré budú vyčíslené osobitným uznesením súdom prvej inštancie.

V. Súd žalobu v časti o určenie, že úver zo spotrebiteľskej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX uzavretej dňa 15.5.2013 je bezúročný a bez poplatkov, z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Žalobca svojou žalobou došlou na súd 24.3.2017 žiadal, aby súd určil, že spotrebiteľská zmluva č. XXXXXXXXXXXX uzavretá dňa 15.5.2013 medzi sporovými stranami neplatná z dôvodu neprijateľných zmluvných podmienok. Súčasne strana žalobcu žiadala, aby súd určil, že úver zo spotrebiteľskej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX uzavretej dňa 15.3.2013 medzi sporovými stranami je bezúročný a bez poplatkov a žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie 1294,68 euro a nahradiť trovy konania ako aj vyplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 500 euro všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že žalovaný vo Všeobecných obchodných podmienkach použil nečitateľné, veľmi malé písmo a toto konanie žalovaného prekračuje mieru únosnosti, slušnosti a ohľaduplnosti.

3. Žalobca v žalobe namietal, že v zmluve sú rozdielne údaje týkajúce sa výšky RPMN čo považuje za zavádzanie, klamanie spotrebiteľa a zo strany žalovaného ide o porušenie jeho povinností ako dodávateľa podľa § 4 ods. 5; § 5 ods. 1 Zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa. Taktiež bolo poukázané na to, že v zmluve sú neprimerane vysoké zmluvné pokuty v prípade omeškania splátok.

Taktiež rozhodcovská doložka predstavuje veľmi výrazný zásah do práv a povinností medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Aj administratívny poplatok strana žalobcu považovala za neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko sa jedná o úžerný poplatok a bolo pritom poukázané na rozhodnutie Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C 42/2012, ktoré bolo potvrdené Krajským súdom v Prešove sp. zn. 5Co 2019/2013 zo dňa 21.8.2014.

4. Žalobca v žalobe konštatoval, že v Zmluve absentuje údaj o výške, termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov čo je podstatnou náležitosťou zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) Zákona č. 129/2010 Z. z.

5. Žalobca uviedol, že úver mu mal byť poskytnutý vo výške 1200 euro, avšak na účet mu bolo vyplatené 1021,40 euro pri neprimerane vysokej úrokovej sadzbe 70%. Keďže žalobca zaplatil žalovanému 2316,08 euro, úver mu bol poskytnutý vo výške 1021,40 euro, rozdiel činí žalovanú sumu 1294,68 euro.

6. Žalovaná strana vo vzťahu k žalobe o určenie namietala jej neprípustnosť v zmysle ustanovení CSP. Taktiež namietala, že vydanie bezdôvodného obohatenia je osobitným nárokom, ktorý je upravený spotrebiteľským právnym režimom.

7. Čo sa týka RPMN nejedná sa o rozdielne údaje, nakoľko v žiadosti sa uvádza predpokladaná RPMN čo je v bode 5 a presný údaj o RPMN je uvedený v bode 6. Rozdiel medzi predpokladanou hodnotou RPMN a RPMN schváleného úveru vyplýva výhradne z toho, že RPMN schváleného úveru je možné určiť až po jeho schválení.

8. Aj keď žalobca namietala neplatnosť rozhodcovskej zmluvy nemá to oporu v zákone nakoľko rozhodcovská zmluva bola uzatvorená v súlade so zákonom č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva k predmetnej úverovej zmluve je samostatným právnym úkonom a nebola podmienkou uzavretia úverovej zmluvy. Ide o samostatnú zmluvu a listinu, ktorá nie je súčasťou inej štandardnej zmluvy. Zmluva neobsahuje povinnosť postupovať výlučne prostredníctvom rozhodcovského konania pri riešení sporov.

9. Žalovanej strane nie je zrejmé na základe akých skutočností žalobca dospel k záverom o prednosti úpravy vzťahov zo zmluvy o revolvingovom úvere podľa Obchodného zákonníka. Taktiež mu nie je zrejmé o aký administratívny poplatok za uzatvorenie zmluvy sa jedná, keď žalovaný žiadny poplatok za uzatvorenie zmluvy nepožadoval.

10. Čo sa týka určenia súm istiny, úroku a iných poplatkov tvoriace jednu splátku Zákon o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzavretia zmluvy nevyžadoval, aby boli tieto sumy uvedené oddelene. Zmluva uzavretá medzi sporovými stranami obsahuje výšku splátky, termín jej splatnosti ako aj počet splátok.

11. Proti tvrdeniam žalobcu, že výkon zrážok zo mzdy bez súdneho rozhodnutia je diktovaný veriteľom žalovaná strana uvádza, že dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky. Prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy sa pristupuje k splneniu povinnosti dlžníka t.j. k úhrade splátok úveru.

12. Žalovaný vzniesol námietku premlčacia uplatňovaného nároku žalobcovi z pohľadá uplynutia subjektívnej ako aj premlčacej lehoty. Žalovaná strana poukazuje na ustanovenie § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Subjektívna premlčacia doba je viazaná na to, že „poškodený“ subjekt má k dispozícii skutkové okolnosti z ktorých odvodzuje svoje údajné nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia. Túto skutočnosť žalobca nijakým spôsobom nepreukazuje.

13. Súd vo veci vykonal dokazovanie Úverovou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX, oznámením o schválení úveru, Všeobecnými obchodnými podmienkami, prehľadom platieb zo zmluvy a zistil tento skutkový stav veci:

14. Zo zmluvy - žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru vyplýva, že dlžník žiadna veriteľa o poskytnutie úveru 1200 euro, ktorý bude splácať v 36 mesačných splátkach po 68,12 euro mesačne a splátka bude splatná v 9. deň v mesiaci. Predpokladaná RPMN za úver bude 70%. Ročná úroková

sadzba za úver bude 70%. Poskytnutá čiastka revolvingu je 686,65 euro. Celková čiastka pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť je 1634,88 euro. Predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 60,27%, ročná úroková sadzba revolvingu 68,44%. Účelom čerpania úveru je kúpa/oprava auta.

15. V bode 7 Zmluvy zmluvné strany sa odkazujú na úpravu obsiahnutú v zmluvných dojednaniach Zmluvy o revolvingovom úvere, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto žiadosti/Zmluvy.

16. V článku 8 Zmluvy/žiadosti je uvedená Dohoda o poskytnutí služby uzavretá podľa §-u 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru. Za túto službu si veriteľ účtuje pri úvere 178,60 euro a pri revolvingu 108,24 euro. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnuté služby.

17. Z oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi vyplýva, že dlžníkovi bol schválený úver dňa 27.5.2013 vo výške 1200 euro. Splatnosť úveru bola 36 mesiacov. mesačná výška splátky úveru činila 68,12 euro. Dátum prvej splátky bol 9.7.2013. Dátum poslednej splátky bol 9.6.2016. RPMN úveru činila 67,28%. Priemerná hodnota RPMN platná ku dňu podpísania zmluvy bola 48,52%. Schválená výška revolvingu bola 794,89 euro. Celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť činila 2452,32 euro. Ročná úroková sadzba úveru bola 70%. Celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť pri každom revolvingu je 1634,88 euro. Ročná úroková sadzba revolvingu 68,44%. Žalobcovi bola na účet vyplatená suma 1021,40 euro. Doposiaľ žalobca zaplatil 2316,08 euro.

18. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sa spotrebiteľom rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

Podľa § 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 2 písm. f) cit. zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

Podľa § 9 ods. 2 písm. g) cit. zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie.

Podľa § 9 ods. 2 písm. i) cit. zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru.

Podľa § 9 ods. 2 písm. j) cit. zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa § 9 ods. 2 písm. k) cit. zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 9 ods. 2 písm. o) cit. zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 9 ods. 2 písm. p) cit. zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru.

Podľa § 9 ods. 2 písm. y) veta prvá cit. zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok.

Podľa § 11 ods. 1 písm. b) cit. zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

Spotrebiteľské zmluvy a vzťahy z nich vyplývajúce majú občianskoprávnu povahu, nakoľko neupravujú obchodné vzťahy medzi podnikateľmi, osobami, ktoré konajú v rámci podnikania, ale vzťahy medzi podnikateľom a fyzickou osobou, ktorá koná v tomto vzťahu pre svoje osobné potreby a na súkromné účely a nie na účely podnikania alebo obchodu. Na takto posudzovaný vzťah preto treba aplikovať zákonnú úpravu Občianskeho zákonníka, ktorá bola platná v čase uzavretia zmluvy.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ods. 2 cit. ustanovenia, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

18. Z dokazovania - z obsahu spisového materiálu súd zistil, že sporové strany uzavreli zmluvu označené ako: „Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru“ (Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX). Túto zmluvu je potrebné posudzovať podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve.

19. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Dobré mravy možno charakterizovať ako pravidlá morálneho charakteru všeobecne platné v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to v podstate súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel (noriem) v spoločnosti uznávaných. Ústavný súd Českej republiky vymedzuje dobré mravy ako súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je mnohokrát zabezpečované i právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Súlad a nesúlad s dobrými mravmi musí byť posudzovaný z hľadiska konkrétneho prípadu v danom čase, na danom mieste a vo vzájomnom konaní účastníkov právneho

vzťahu. Hodnotenie súladu, či nesúladu s dobrými mravmi patrí výhradne do kompetencie všeobecných súdov. Nebude postačovať akýkoľvek rozpor alebo zásah, ale musí to mať určitú intenzitu, ktorá je z hľadiska verejnej mienky neakceptovateľná. Súd zisťuje, či sa výkon práva prieči dobrým mravom v danom mieste podľa objektívnych kritérií nezávisle na vedomí a vôli toho, kto právo vykonáva. Dobré mravy sú totiž meradlom hodnotenia konkrétnej situácie, odpovedajúcej všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti v súlade so všeobecnými zásadami morálky demokratickej spoločnosti. Úvaha súdu o tom, či výkon práv a povinností je v rozpore s dobrými mravmi; musí byť podložená konkrétnymi zisteniami v konaní.

20. V prejednávanej veci nie je sporné, že úver poskytnutý strane žalobcu bol úročený úrokovou sadzbou 70% ročne. Taktiež nie je sporné, že v čase poskytnutia tohto úveru bola priemerná hodnota ročnej úrokovej sadzby 15,96% pre podobné typy úverov, ktoré poskytovali obchodné banky.

21. Dojednanie úrokov v neprimeranej výške je v rozpore s dobrými mravmi. Pri posúdení primeranosti dojednanej výšky úrokov pri peňažnej pôžičke treba prihliadnuť na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval, ako aj porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov (1 Cdo 57/2005 NS SR; ZSP č. 35/2010).

Podľa rozsudku NS ČR 21 Cdo 1484/2004 nemôžu byť žiadne pochybnosti o tom, že neprimerane vysoké úroky dohodnuté pri peňažnej pôžičke sú všeobecne považované za odporujúce všeobecne uznávaným pravidlám správania sa a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a že teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Dohoda ktorou boli pri peňažnej pôžičke dohodnuté neprimerane vysoké úroky, je neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka).

Neprimeraná a teda odporujúca dobrým mravom je len taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe ich dohodnutia obvyklú. Iba konkrétne zistenia, či a koľkonásobne prevyšuje dohodnutá výška úrokov hornú hranicu obvyklej úrokovej miery pri úveroch poskytovaných bankami, dovoľuje urobiť záver, či výška úrokov presahuje obvyklú úrokovú mieru podstatným spôsobom. Až stav, keď to tak je, odôvodňuje záver, že ide o dojednanie, ktoré je neplatné pre rozpor s dobrými mravmi. (viď 33 Odo 236/2005 NS ČR).

Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.

(rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011)

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovanú peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.

22. Absolútna neplatnosť právneho úkonu pôsobí voči každému a neplatný úkon nevyvoláva žiadne právne účinky (vznik, zmenu a zánik práv a povinností), ktoré boli týmto úkonom sledované. Na absolútnu neplatnosť právneho úkonu musí súd pri rozhodovaní ex offo prihliadnuť. Absolútna neplatnosť právneho úkonu nevyvoláva právne dôsledky, ktoré konajúci sledoval, avšak vyvoláva zodpovednostné vzťahy a to zodpovednosť za náhradu škody a tiež povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie.

23. V obdobnej veci Krajský súd v Prešove v spore sp. zn. 6Co 59/2014 rozsudkom zo dňa 28.4.2015 konštatoval, že odvolací súd sa stotožňuje s prvostupňovým súdom, že úroky 70% ročne sú neprimerane vysoké a odporujúce dobrým mravom. Krajský súd v Prešove v uvedenom rozsudku ďalej uviedol, že aj keď vyšlo odplaty výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (viď rozhodnutie NS SR sp. zn. 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

24. Krajský súd v Košiciach vo svojom rozsudku 6Co 623/2014 zo dňa 21.4.2015, kde ako žalobca vystupuje Profi Credit Slovakia s.r.o. konštatuje, že odvolací súc sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že dohodnutá výška úrokov z úveru 70% ročne podstatne prevyšuje úrokovú mieru obvyklú z praxe peňažných ústavov v čase uzavretia zmluvy a z tohto dôvodu je táto dohoda v rozpore s dobrými mravmi a je teda neplatná v zmysle ustanovenia §-u 39 Občianskeho zákonníka.

25. Krajský súd v Prešove vo svojom rozsudku 18Co 298/2014 zo dňa 21.10.2015, keď v tomto spore ako žalobca vystupuje Profi Credit Slovakia s.r.o. konštatuje, že v zmluve dohodnutá úroková sadzba úveru vo výške 70,02% päťnásobne prevyšuje priemerné úrokové sadzby uplatňované bankami a z toho možno vyvodiť záver o neplatnosti pre rozpor s dobrými mravmi.

26. Čo sa týka Všeobecných zmluvných podmienok na ne sa môže prihliadať iba za podmienky, že sú podpísané inak nenapĺňajú podmienku predpísanej písomnej formy (viď rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 10.2.2015 sp. zn. 6 Co 396/2014). Predmetná zmluva neobsahuje ustanovenia týkajúce sa nesplácania spotrebiteľského úveru, splatenia úveru pred lehotou splatnosti. V danom prípade VOP nie sú žalobcom podpísané resp. nevyplýva to z vykonaného dokazovania.

27. Čo sa týka dohody o poskytnutí služby toto za neprijateľnú zmluvnú podmienku už určil Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku zo dňa 24.2.2016 sp. zn. 15 Co 39/2016. Obdobne rozhodol Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí zo dňa 21.11.2012 sp. zn. 18 Co 109/2011.

28. Istina úveru uvedená v zmluve nezodpovedá výške finančných prostriedkov poskytnutých žalobcovi nakoľko žalovaný neoprávnene strhol žalobcovi poplatok vo výške 172,79 euro, čo ďalej znamená ešte väčší nesúlad PRMN uvedenej v zmluve so skutočnou výškou RPMN týkajúcej sa úveru.

29. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 320/2013 zo dňa 24.11.2015 súdy správne a v súlade s ustanovením § 153 ods. 4 O.s.p. určili neprijateľnosť zmluvných podmienok uvedených v spotrebiteľskej zmluve. Zmluvné podmienky uvedené v úverových podmienkach tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy, sú neprijateľné ako celok už zo samotného dôvodu, že z hľadiska veľkosti písma voľným okom prakticky nečitateľné a zároveň bolo reálne nemožné, aby sa priemerný spotrebiteľ dokázal čo i len oboznámiť z takto písomným textom. V dôsledku určenia absolútnej neplatnosti úverovej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi sú neplatné všetky jej dojednania, vrátane zmluvných podmienok, ktorých neprijateľnosť správne určil prvostupňový súd. Tento názor podporuje aj § 16 novely nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (k § 53 c) podľa ktorého ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy ako aj ustanovenia obsiahnuté vo všeobecných obchodných podmienkach alebo v akýchkoľvek iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou musí dodávateľ uviesť písmeno ktorého výška je najmenej 1,9 mm.

30. Požiadavka na to, aby v zmluve o spotrebiteľskom úvere bola ako náležitosť uvedená výška, počet a termíny splátok a poplatkov a rozčlenenie na istinu a úroky a iné poplatky nie je nutné.

31. Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) je pre spotrebiteľov najdôležitejší ukazovateľ ceny úveru. Náklady sú v tomto prípade suma, ktorú musí dlžník zaplatiť za požičanú sumu. RPMN teda vyjadruje celkovú úrokovú mieru úveru alebo pôžičky lebo zohľadňuje nielen úrok, ale aj ostatné poplatky súvisiace s úverom. RPMN obsahuje výšku úrokovej sadzby určenú v percentách, poplatky, ktoré sa platia na začiatku úverového vzťahu (poplatok za poskytnutie úveru, poplatok za sprostredkovanie, administratívny poplatok). Výšku ročnej percentuálnej miery nákladov ovplyvňuje výška poskytnutého úveru, obdobie na ktoré sa úver poskytuje, výška nákladov -splátok a poplatkov.

Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) je definovaná v zákone č.264/2006, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.258/2001 o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č.71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov a o zmene zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa a v smernici Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 a smernici Rady 98/7/ES zo 16. februára 1998 ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru. Vzorec na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov je v prílohe uvedeného zákona. Ročná percentuálna miera nákladov predstavuje celkové náklady úveru pre klienta, ktoré obsahujú prvok úrokovej sadzby a prvok ostatných súvisiacich nákladov. Pod ostatnými súvisiacimi nákladmi sa rozumejú náklady na zisťovanie informácií, administratívu, prípravu dokumentov, záruky, poistenie úverov a podobne.

Vzorec pre výpočet RPMN

Význam symbolov:

K - je poradové číslo spotrebiteľského úveru, $\{K = 1, 2, \dots, m\}$,

K' - je číslo splátky alebo platby nákladov spotrebiteľského úveru, $\{K' = 1, 2, \dots, m'\}$,

AK - je výška K-teho spotrebiteľského úveru,

A'K' - je výška K'-tej splátky spotrebiteľského úveru,

? - je suma,

m - je poradové číslo posledného spotrebiteľského úveru,

m' - je číslo poslednej splátky alebo platby nákladov spotrebiteľského úveru,

tK - je časové obdobie (vyjadrené v rokoch a/alebo častiach roka) medzi poskytnutím prvého spotrebiteľského úveru a K-teho spotrebiteľského úveru,

tK' - je časové obdobie (vyjadrené v rokoch a/alebo častiach roka) medzi poskytnutím prvého spotrebiteľského úveru a K'-tou splátkou alebo platbou nákladov spotrebiteľského úveru,

i - je ročná percentuálna miera nákladov, ktorú možno vypočítať (buď algebricky alebo numerickou aproximáciou), pretože ostatné prvky rovnice.

32. V prejednávanej veci je RPMN vo výške 94,39%. V zmluve sa však uvádza RPMN vo výške 67,28%.

33. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. Pre takúto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch. Dohoda musí obsahovať označenie pohľadávky o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Uvedené náležitosti predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala. Dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala predovšetkým výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená. Opisuje len možné spôsoby jej vzniku. Vymedzenie zabezpečovanej pohľadávky je neurčité a teda neplatné podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejaviť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Veriteľ vo vzťahu k spotrebiteľovi nie je vo vzťahu nadriadenosti a neprislúcha mu právo jednostranne určovať aké pohľadávky a v akej výške, ktoré v budúcnosti vzniknú, sa budú realizovať formou zrážok zo mzdy v prospech veriteľa. Neurčité bolo aj zmluvné dojednanie v dohode o zrážkach zo mzdy týkajúce sa výšky splátok.

34. Podľa Uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní 7 Cdo 201/2014

„ K zásadám právneho štátu, ktorými je sudca pri rozhodovaní viazaný, patrí aj princíp právnej istoty. Súčasťou právnej istoty je požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci. Od princípu právnej istoty možno odvodiť aj požiadavku, aby súdy aplikovali právnu normu v rovnakých podmienkach vždy rovnakým spôsobom. Ústavný súd vo svojej judikatúre konštatuje, že súčasťou princípu právnej istoty je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď, teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované, pretože inak dochádza aj k porušeniu zásady právnej istoty a zákonom ustanovenej povinnosti pri zabezpečovaní jednoty rozhodovania. Ďalej podľa názoru ústavného súdu za diskriminačný možno považovať taký postup, ktorý rovnaké alebo analogické situácie rieši odchylným spôsobom, pričom ho nemožno objektívne a rozumne odôvodniť (napr. rozhodnutia ÚS SR I. ÚS 87/1993, PL. ÚS 16/1995, II. ÚS 80/1999, II. ÚS 243/2005, IV. ÚS 14/2007).

Podľa Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaní III. ÚS 300/06 zo dňa 4.1.2007

„ Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty, ani v dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06).

Podľa Uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní 2 Cdo 241/2009 zo dňa 29.4.2010

„ Ak všeobecný súd aplikuje určité ustanovenie zákona bez relevantných dôvodov v rozpore s konštantnou rozhodovacou praxou, treba považovať takýto postup za arbitrárny. Takýto postup je zároveň aj zásahom do princípu právnej istoty ako súčasťou právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 ústavy (I. ÚS 335/06).

Podobne aj ESLP v rozsudku Beian proti Rumunsku konštatuje, že je v rozpore s princípom právnej istoty, ak súd v obdobných veciach rozhodne odlišne, pričom práve úlohou najvyššieho súdu je usmerňovať rozdielne rozhodnutia. Vychádzajúc z faktu, že princípy právneho štátu sú princípmi ústavnými a preto je súd (sudca) nimi viazaný, je jeho povinnosťou rešpektovať princíp právnej istoty a zabezpečiť jeho uplatnenie v rozhodovacej činnosti. V súlade s týmto princípom je taký postup, ak sa obdobný prípad rieši rovnakým spôsobom.

Naopak, podľa názoru ústavného súdu ak súd rieši právnu otázku (tú istú alebo analogickú), ktorá už bola právoplatne vyriešená, podstatne odlišným spôsobom bez toho, aby sa argumentačne vyrovnal so skoršími súdnymi rozhodnutiami, nekoná v súlade s princípom právnej istoty v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy a môže tým porušiť aj právo účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.“ Podľa článku 2 ods. 1, 2 CSP ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

Právna istota je stavom, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

35. Neobstojí námietka žalovaného o miestnej nepríslušnosti. Podľa §-u 52 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Rozhodujúca je povaha účastníkov zmluvy a nie právny predpis, ktorým sa zmluva spravuje. V zmysle platnej právnej úpravy je možné podať žalobu okrem všeobecného súdu žalovaného aj na súd v ktorého obvode má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom.

36. Podľa §-u 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka popri subjektívnej a objektívnej premlčacej dobe pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení je premlčacia doba 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Žalovaný pri svojej podnikateľskej činnosti ktorou je poskytnutie úveru je povinný postupovať s náležitou odbornou starostlivosťou pri dodržaní všeobecne záväzných právnych noriem a v súlade s dobrými mravmi. Žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobu z predmetu svojej činnosti aj poskytovanie úverov a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Vzhľadom na uvedené sa vzniknuté bezdôvodné obohatenie žalovaného považovalo za úmyselné, pri ktorom platila desať ročná objektívna premlčacia doba.

Zavinenie je vnútorný psychický vzťah k protiprávnemu konaniu (porušenie, ohrozenie právnej normy), ktorý má za následok trestnú alebo civilnú právnu zodpovednosť. U žalovaného sa jedná o úmysel priamy, keď žalovaný chcel porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom. Záujem chránený zákonom je ochrana spotrebiteľov pred úžerou. Aj pre bežného spotrebiteľa je samozrejmé, že úroky vo výške 70% sú úžerníckymi úrokmi. Toto bolo zrejmé aj žalovanému, ktorý v oblasti poskytovania úverov mal viacročnú skúsenosť. Pri absolútnej neplatnosti právnych úkonov začína plynúť premlčacia doba uzatvorením tohto právneho úkonu. Vzhľadom na vyššie uvedené nejedná sa o premlčanie.

37. Nad akékoľvek pochybnosti je zrejmé, že zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.5.2013 je absolútne neplatným právnym úkonom. Súd prvej inštancie sa pri svojom rozhodovaní opieral o rozsudky súdov vyšších inštancií. Tieto súdy v obdobných veciach rozhodli o absolútnej neplatnosti právneho úkonu, keď úrok dosahuje 70% ročne.

38. Podľa §-u 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obratom alebo účelom odporuje zákonu alebo oho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

39. Obchádzanie zákona predstavuje osobitnú situáciu v ktorej právny úkon formálne zodpovedá zákonnej norme, avšak v konečnom dôsledku vznikajú práva a povinnosti, ktoré sú v rozpore s účelom a zmyslom zákona.

40. Absolútna neplatnosť právneho úkonu pôsobí voči každému a neplatný právny úkon nevyvoláva žiadne právne účinky - vznik, zmenu a zánik práv a povinností. Na absolútnu neplatnosť právneho úkonu musí súd z úradnej povinnosti prihliadať. Absolútna neplatnosť právneho úkonu vyvoláva zodpovednostné vzťahy a to vznik povinnosti vydať bezdôvodné obohatenia.

41. Podľa §451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

42. Podľa §-u456 Občianskeho zákonníka premet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toto na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

43. Podľa §-u 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

44. Bezdôvodné obohatenie je rozdiel medzi sumou 2316,08 Eur ktorú žalobca zaplatil a poskytnutým úverom 1021,40 Eur a predstavuje sumu 1294,68 Eur.

45. Za vzájomne vylučujúce bola žiadosť žalobcu určiť neplatnosť zmluvy a súčasne určiť jej bezúročnosť a bezpoplatkovosť. Keďže súd z úradnej povinnosti skúma absolútnu neplatnosť zmluvy a bolo zistené, že zmluva je absolútnu neplatná, musel súd žalobu v časti o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti zamietnuť.

46. V zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva lebo povinností. Z odôvodnenia tohto rozsudku bolo preukázané, že došlo k porušeniu práva zo strany dodávateľa a spotrebiteľ si úspešne uplatnil svoje právo. Na základe toho súd žalobcovi priznal finančné zadosťučinenie v zmysle návrhu žalobcu. Žalovaný naformuloval predmetnú zmluvu pričom úmyselne určil úžernícky úrok a taktiež úmyselne zavádzal spotrebiteľa, čo sa týka RPMN. Finančné zadosťučinenie vzhľadom na závažnosť pochybení na strane žalovaného je na mieste. Výška toho zadosťučinenia je na úvahe súdu, pričom výšku požadovanú žalobcom, súd považoval za primeranú.

47. Podľa §-u 255 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa §-u 262 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie a to v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP).

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 371 CSP žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť.

Podľa § 372 CSP v odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.